

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY

Hlavní procesy rostlinolékařské péče podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin (dále také jen „nařízení (EU) 2016/2031“), ve znění pozdějších předpisů

(verze červenec 2024)

1. Registrace subjektů pro účely rostlinolékařské péče

Kdo musí být registrován?

Registrace se týká:

- vývozců rostlin do třetích zemí,
- dovozců, kteří dovážejí ze třetích zemí rostliny, které podléhají na vstupu do EU dovozní rostlinolékařské kontrole a musí být opatřeny rostlinolékařským osvědčením (např. čerstvé chmelové šišťice, okurky salátové a nakládačky, čerstvé nebo chlazené, veškerá kořenová a hlíznatá zelenina, z plodů jahody, maliny či hrozny vína – viz [příloha IX](#) k **Prováděcímu nařízení Komise (EU) 2019/2072**, kterým se stanovují jednotné podmínky pro provádění nařízení (EU) 2016/2031 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin – **dále jen „Velké prováděcí nařízení“**),
- dodavatelů uvádějících na trh rostliny, které musí být opatřeny rostlinolékařskými pasy (např. veškeré rostliny určené k pěstování, včetně akvarijních rostlin – viz [příloha XIII](#) Velkého prováděcího nařízení),
- obchodníků prodávajících rostliny a další komodity podléhající pasové povinnosti prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (internetový prodej, např. e-shopy, zásilková služba).

Kdo nemusí být registrován?

Registrován nemusí být profesionální provozovatel,

- který dodává výhradně a přímo konečným uživatelům (tzn. osobám, které tyto rostliny kupují pro osobní potřebu, resp. s nimi dále nepodnikají) malá množství rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů jiným způsobem, než je prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku; *pokud Evropská komise nestanoví právním předpisem definici „malého množství“, tak se tato výjimka vztahuje na jakékoliv množství,*
- který dodává výhradně a přímo konečným uživatelům malá množství osiva jiných druhů, než na které je vyžadováno při dovozu ze třetích zemí rostlinolékařské osvědčení; *zde „malá množství“ stanoví členské státy – pro ČR jsou to malá balení osiv stanovená v souladu s § 19a zákona č. 19/2003 Sb. o oběhu osiva a sadby, ve znění pozdějších předpisů, resp. uvedená v částech VII v přílohách č. 1–8 k vyhlášce č. 129/2012 Sb., o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů; např. pro osivo zelenin je to nejvýše 5 kg pro luskové zeleniny, 0,5 kg pro cibuli, echalion, kerblík, chřest, mangold, řepu salátovou, vodnici, meloun vodní, tykev velkoplodou, tykev obecnou, mrkev, ředkev, ředkvičku, černý kořen, špenát, kozlíček polníček, pro ostatní druhy nejvýše 0,1 kg,*
- jehož profesní činnost týkající se rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, je omezena na jejich přepravu jinému profesionálnímu provozovateli,

- jehož profesní činnost se týká výhradně přepravy předmětů všeho druhu za použití dřevěného obalového materiálu.

Kam posílat žádost o registraci?

Na podatelnu ÚKZÚZ nebo přímo na adresu Odboru osiv a sadby ÚKZÚZ Praha, který svodně vyřizuje všechny žádosti, včetně dodavatelů reprodukčního materiálu lesních dřevin, kterým ÚKZÚZ přidělí registrační číslo a následně jsou jejich žádosti předány na MZe. Vývozci mohou podávat žádost o registraci společně s žádostí o vystavení rostlinolékařského osvědčení.

Vyplněný formulář žádosti lze předat osobně na podatelnu ÚKZÚZ, zaslat poštou na adresu podatelny ÚKZÚZ nebo jednotného podacího místa (Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha; adresa je uvedena v žádosti) nebo předat do datové schránky ÚKZÚZ (ID DS: ugbaiq7). Přednostně doporučujeme zasílání žádostí prostřednictvím datové schránky, což výrazně urychlí proces registrace.

Bližší informace k podatelně zde: [E-podatelna | ÚKZÚZ \(eagri.cz\)](#)

Je registrace zpoplatněna?

Ano, podle zákona 634/2004 Sb. o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů [příloha tohoto zákona, položka 80, písm. d)] je za přijetí žádosti o registraci v úředním registru profesionálních provozovatelů stanoven správní poplatek ve výši 100,- Kč. Tento poplatek se hradí přiložením kolku k žádosti o registraci nebo převodem na účet na základě výzvy k úhradě, zaslané ÚKZÚZ žadateli po přijetí jeho žádosti.

Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, které se registrace týkají?

K registraci slouží formulář [Jednotná registrace a evidence osob](#), spolu s příslušnými přílohami ([příloha 1](#), [příloha 2](#), [příloha 3](#)).

Žádost o registraci musí obsahovat:

- a) název, adresu v ČR a kontaktní údaje profesionálního provozovatele;
 - b) specifikaci činnosti podléhající registraci, kterou hodlá profesionální provozovatel provozovat:
 - dovážet do EU rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadováno při dovozu rostlinolékařské osvědčení (viz příloha XI Velkého prováděcího nařízení),
 - přemísťovat v EU rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadován při přemísťování rostlinolékařský pas (viz [příloha XIII](#) Velkého prováděcího nařízení),
 - vyvážet rostliny, rostlinné produkty nebo jiné předměty, pro které je požadováno rostlinolékařské osvědčení pro vývoz z EU, rostlinolékařské osvědčení pro reexport z EU anebo předvývozní osvědčení,
 - označovat dřevěný obalový materiál,
 - c) adresu provozoven a v příslušných případech určení polohy pozemků používaných profesionálním provozovatelem v ČR k vykonávání činností uvedených pod písm. b),
 - d) druhy komodit, čeledi, rody nebo druhy rostlin a rostlinných produktů a případně povahu jiných předmětů, jichž se týká činnost profesionálního provozovatele uvedená podle písm. b).
- V souladu se zněním formuláře [Jednotná registrace a evidence osob](#) a jeho příloh stačí uvádět blíže specifikované skupiny komodit.

Při žádosti o registraci je možné zároveň požádat také o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů, a to na společném formuláři [Jednotná registrace a evidence osob](#).

Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se jednotné registrace a evidence osob: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/>.

Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/opravneni-k-vydavani-rl-pasu/>. Žádosti je možné pro jednotlivé činnosti a skupiny komodit podávat také elektronicky.

Co musí žadatel o registraci splnit před podáním žádosti o registraci? Jaké jsou podmínky zápisu do registru?

Nejsou stanoveny žádné speciální požadavky, žadatel bude zařazen do registru, jestliže předložená žádost bude obsahovat povinné prvky (viz výše u otázky Co musí být obsahem žádosti?). Na základě žádosti a zaplacení správního poplatku ve výši 100 Kč (viz výše otázka Je registrace zpoplatněna?) se vydá doklad o zápisu do registru, rozhodnutí se vydá jen v případě zamítnutí registrace (včetně zdůvodnění a stanovení možnosti podat odvolání).

Jak se registrují vývozci rostlin do třetích zemí? Je rostlinolékařské osvědčení vydáváno jen registrovaným vývozcům?

Dosud u ÚKZÚZ neregistrovaní vývozci musí podat žádost o registraci na ÚKZÚZ. Žádost je možné podat společně s žádostí o vystavení rostlinolékařského osvědčení. K registraci je určen formulář [Jednotná registrace a evidence osob](#) a [příloha 3](#). Registrace se vyřizuje formou vydání dokladu o zápisu do registru. Vydání rostlinolékařského osvědčení ze strany ÚKZÚZ není podmíněno předchozí registrací. Registrační číslo se na vývozních dokladech do zemí mimo EU neuvádí, je však potřebné u předvývozních osvědčení.

Jaký je postup u registrace dovozců?

Žádost o registraci je i nadále možné podat společně s žádostí o provedení dovozní rostlinolékařské kontroly.

Co musí registrovaný subjekt udělat, změní-li činnosti, adresy a jiné údaje podléhající evidenci v registru?

Registrovaní provozovatelé musí provést aktualizaci údajů uvedených v jednotném registru ÚKZÚZ do **30. dubna každého roku**, a to v případě změn týkajících se registrovaných činností, adres provozoven či komodit, které jsou předmětem registrace. Žádost o aktualizaci údajů o názvu, adrese a kontaktních údajích profesionálního provozovatele podává tento provozovatel nejpozději do **30 dnů** po změně uvedených údajů. K aktualizaci údajů uvedených v registru slouží formulář [Aktualizace údajů profesionálních provozovatelů](#).

Jak má být na rostlinolékařské pasu uváděno registrační číslo?

Na rostlinolékařských pasech se musí registrační číslo uvádět ve tvaru CZ – XXXX (přidělený čtyřmístný číselný kód). Tato povinnost je legislativou stanovena všem registrovaným subjektům. Týká se to také případů, kdy je úřední návěska na rozmnožovacím materiálu zároveň rostlinolékařským pasem. V jednotném registru ÚKZÚZ a pro účely uznávacího řízení rozmnožovacího materiálu se nadále používá jen čtyřmístný číselný kód.

Je registr subjektů vedený ÚKZÚZ veřejně přístupný? Je z něj možno získávat data na žádost?

ÚKZÚZ usiluje o co největší rozsah zveřejnění registru, ale tak, aby nebyla narušena zákonná ochrana osobních údajů (GDPR). Některá data uvedená v jednotném registru ÚKZÚZ jsou dostupná veřejnosti na [webu ÚKZÚZ \(Osivo a sadba/ Registrace a oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů/ Registrované subjekty\)](#). Dle čl. 68 nařízení (EU) 2016/2031 platí pro ÚKZÚZ povinnost sdělovat na vyžádání určitá (nařízením stanovená) data Evropské komisi,

národním organizacím ochrany rostlin v ostatních členských státech EU a profesionálním provozovatelům v EU.

Co když registrovaný subjekt změni rozsah pěstovaných rostlin, je nějaká povinnost změny sdělovat ÚKZÚZ? A v jakém rozsahu a termínu?

Viz otázka: Co musí registrovaný subjekt udělat, změní-li činnosti, adresy a jiné údaje podléhající evidenci v registru?

Lze spolu s žádostí o registraci podat také žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů?

Žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů je výhodné podávat současně se žádostí o registraci na společném formuláři [Jednotná registrace a evidence osob](#).

Více viz otázka: Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty, které se registrace týkají?

2. Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů

Jaký je rozsah komodit, pro jejichž dodávky v rámci prodeje v EU je vyžadován rostlinolékařský pas?

Pasová povinnost se týká všech rostlin určených k pěstování, včetně akvarijních rostlin. U osiva se pasová povinnost vztahuje na osivo rizikové z hlediska možnosti přenosu regulovaných škodlivých organismů*. Komodity, které podléhají pasové povinnosti, jsou uvedeny v přílohách [XIII](#) a [XIV](#) Velkého prováděcího nařízení.

Existují výjimky z pasové povinnosti?

Výjimka z pasové povinnosti platí pro přímý prodej rostlin konečným uživatelům, nevztahuje se však na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku, včetně internetového prodeje, a také na případy komodit, pro něž je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněné zóny. *Evropská komise, nikoliv členský stát, může delegovaným aktem omezit tyto výjimky pouze na „malá množství rostlin“, stanovená tímto aktem; to ale dosud neučinila, a dle jejího vyjádření ani učinit nehodlá.*

Rostlinolékařský pas není rovněž vyžadován pro rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty

- a) dovezené ze třetí země a přes území EU provážené do třetí země formou tranzitu nebo překládky,
- b) přemísťované přes území EU jako karanténní materiál k úřednímu testování, vědeckým nebo vzdělávacím účelům, pokusům, selekci odrůd nebo šlechtění,
- c) přemísťované v rámci provozu jednoho a téhož registrovaného provozovatele na území ČR.

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají [mimořádným opatřením](#)); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

Kam posílat žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů?

Vyplněný formulář žádosti lze předat osobně na podatelnu ÚKZÚZ, zaslat poštou na adresu podatelny ÚKZÚZ nebo jednotného podacího místa (Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha; adresa je uvedena v žádosti) nebo předat do datové schránky ÚKZÚZ (ID DS: ugbaiq7). Přednostně doporučujeme zasílání žádostí (možné společně s žádostí o registraci) prostřednictvím datové schránky, což výrazně urychlí celý proces. Všechny žádosti vyřizuje Odbor osiv a sadby ÚKZÚZ Praha.

Co musí být obsahem žádosti? V jakém rozsahu je nutno identifikovat rostliny, pro které žádám o oprávnění?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vystavuje profesionálnímu provozovateli ÚKZÚZ, a to pro konkrétní skupiny komodit, které uvede profesionální provozovatel v žádosti.

Žádost o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů je výhodné podávat současně s žádostí o registraci na společném formuláři [Jednotná registrace a evidence osob](#) a [Příloha č. 3](#) (k úvodní straně této žádosti). Odkaz na souhrnné informace a formuláře týkající se oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů: <http://eagri.cz/public/web/ukzuz/portal/osivo-a-sadba/registrace-a-evidence-dodavatelu/opravneni-k-vydavani-rl-pasu/>.

Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vydá ÚKZÚZ profesionálnímu provozovateli registrovanému v úředním registru na základě jeho žádosti, a to pro konkrétní skupiny komodit, které profesionální provozovatel uvede v žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů a pokud uvedený provozovatel:

- a) prokáže nezbytný rozsah znalostí k provádění šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů, a znalostí osvědčených postupů, opatření a dalších kroků, jež jsou vyžadovány v zájmu prevence výskytu a šíření škodlivých organismů pro dotčené komodity (tyto znalosti provozovatel prokáže úspěšným složením distančního testu),
- b) má zavedeny systémy a postupy, které mu umožňují splnit povinnosti týkající se výsledovatelnosti,
- c) disponuje účinným plánem, podle něž se postupuje v případě podezření na výskyt nebo zjištění karanténních škodlivých organismů pro Unii, škodlivých organismů, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení, karanténních škodlivých organismů pro chráněné zóny a regulovaných nekaranténních škodlivých organismů pro Unii, které mají nebo mohou mít nepříznivý dopad na jeho rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty,
- d) prokázal, že vlastní nebo má přístup k vybavení a zařízení, která jsou nezbytná k provádění vyžadovaných šetření dané rostliny, rostlinného produktu nebo jiného předmětu, a že má kapacitu pro přijetí opatření v zájmu prevence výskytu a šíření škodlivých organismů uvedených v písmeni c),
- e) prokázal, že vlastní nebo má přístup k vybavení a zařízení, která jsou nezbytná k provádění vyžadovaných šetření dané rostliny, rostlinného produktu nebo jiného předmětu, a že má kapacitu pro přijetí opatření v zájmu prevence výskytu a šíření škodlivých organismů uvedených v písmeni c);
- f) určil kontaktní osobu odpovědnou za komunikaci s ÚKZÚZ v otázkách šetření a vystavování rostlinolékařských pasů a sdělil její kontaktní údaje;

Toto je ověřováno v rámci místního ohledání inspektorem ÚKZÚZ.

Systémy a postupy, které umožňují profesionálnímu provozovateli splnit povinnosti týkající se výsledovatelnosti při přemísťování komodit mezi profesionálními provozovateli, jsou:

- vedení záznamů umožňujících u každé dodané obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kteří je dodali;
 - vedení záznamů umožňujících u každé expedované obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionální provozovatele, kterým byly dodány.
- Výše uvedené záznamy uchovávají profesionální provozovatelé po dobu alespoň tří let ode dne, kdy jim byly dotčené rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty dodány, nebo kdy je dodali jiným profesionálním provozovatelům.

Pro zajištění výsledovatelnosti při přemísťování komodit v rámci provozoven profesionálního provozovatele a mezi jeho provozovny nejsou stanoveny podrobnější požadavky. Příslušné záznamy však musí být dostatečné k dohledání příslušných rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů a musejí být na vyzvání zpřístupněny ÚKZÚZ.

Jak profesionální provozovatel získá požadované znalosti?

V učebních textech, k nimž získá přístup poté, co se přihlásí k e-learningovému studiu a distančnímu testu a obdrží přístupové údaje. Tyto texty jsou rovněž zpřístupněny veřejnosti na webových stránkách ÚKZÚZ: [Učební texty | ÚKZÚZ \(eagri.cz\)](#) Texty obsahují jednak obecné znalosti, které musí mít každý profesionální provozovatel oprávněný k vydávání rostlinolékařských pasů, jednak speciální znalosti pro jednotlivé skupiny komodit (např. lesní dřeviny, okrasné rostliny, réva vinná, zelenina).

Jakým způsobem ÚKZÚZ při vyřizování žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů postupuje?

Jde o proces ve správním řízení, v kladném případě se vydává doklad o udělení oprávnění, rozhodnutí se vydává jen v případě odmítnutí vydání oprávnění (včetně zdůvodnění a stanovení možnosti podat odvolání).

Po obdržení žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů vyzve ÚKZÚZ písemně žadatele k absolvování distančního testu osobou (popř. osobami), kterou (popřípadě které) uvedl žadatel v žádosti. Ve výzvě obdrží žadatel pro tyto osoby přihlašovací údaje k absolvování testu. Tyto osoby musí složit test do 30 dnů ode dne získání přístupu. Lhůta 30 dnů se počítá od data doručení výzvy. Výsledek testu se zobrazí účastníkovi po jeho absolvování. Odkaz na čj. absolvovaného testu s výsledkem testu uvede ÚKZÚZ při úspěšném absolvování testu a za předpokladu splnění dalších požadavků, které musí žadatel prokázat ÚKZÚZ, v „Dokladu o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů“.

Ověření zavedení systémů a postupů ke splnění povinnosti týkající se výsledovatelnosti a dalších požadavků stanovených pro provozovatele oprávněné k vydávání rostlinolékařských pasů provede ÚKZÚZ po podání žádosti v rámci místního ohledání u provozovatele. Více viz otázka: Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Jak se prokazují znalosti potřebné k vydání oprávnění k vystavování rostlinolékařských pasů?

Profesionální provozovatel prokazuje požadované znalosti úspěšným složením distančního testu, který obsahuje 30 otázek, a je složen úspěšně v případě nejméně 25 správných

odpovědí. Čas pro zpracování testu je 60 minut a test je možné složit nejpozději do 30 dnů ode dne získání přístupu profesionálního provozovatele k distančnímu testu. Test je možné v uvedeném období skládat opakovaně. Počet pokusů není omezen.

Může provozovatel ověřovat znalosti nutné k provádění šetření pro účely vydávání rostlinolékařských (RL) pasů (distanční test) také prostřednictvím jiných osob, např. poradců? Co k tomu je potřeba?

Ano, profesionální provozovatel může uzavřít smluvní vztah s osobou, která za něj složí distanční test. Jedna fyzická osoba může složit test za více právních subjektů. Nicméně vzhledem k tomu, že test je skládán vždy pro určitý právní subjekt (vazba na IČO), musí daná osoba skládat distanční test pro každý subjekt zvlášť. Příslušná osoba bude tedy skládat tolik testů, kolika osobám bude provádět šetření pro účely vydávání RL pasů. Odpovědnost za provádění šetření, vydávání rostlinolékařských pasů a plnění dalších náležitostí však plně nese příslušný profesionální provozovatel.

Jaké jsou další požadavky, které musí splnit profesionální provozovatel, žadající o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů? Jak se ověřuje, že žadatel je schopen zajistit výsledovatelnost přijatých a odchozích dodávek rostlin s pasovou povinností?

Jedná se o zavedení systémů a postupů k zajištění výsledovatelnosti přijatých a odeslaných dodávek fytoosanitárně regulovaných rostlinných komodit. Ověření splnění těchto požadavků spolu s ostatními požadavky provádí ÚKZÚZ po podání žádosti o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů v rámci místního ohledání u příslušného profesionálního provozovatele.

Více viz otázka: Co musí splnit žadatel o oprávnění? Jaké jsou podmínky kladného vyřízení žádosti o oprávnění?

Jaké jsou povinnosti provozovatelů oprávněných k vydávání rostlinolékařských pasů? Kontroluje jejich plnění ÚKZÚZ?

Provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů musí

- provádět šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů (včetně rozmnožovacího materiálu, který podléhá uznávacímu řízení ÚKZÚZ), a to prostřednictvím osob proškolených k provádění tohoto šetření, a vést záznamy o výsledcích všech těchto šetření (včetně těch, která provádí společně s ÚKZÚZ v rámci uznávacího řízení) a uchovávat je po dobu nejméně tří let (záznamy ze šetření mohou být jak analogové, např. v sešitu, tak digitální – v PC),
- vlastnit vybavení a zařízení nezbytná k provádění šetření,
- před vydáním rostlinolékařského pasu stanovit a sledovat kritické body svého produkčního procesu a vést o tom záznamy po dobu nejméně tří let (záznamy mohou být jak analogové, např. ve školkařské knize, v sešitu, tak digitální – v PC),
- vydávat rostlinolékařské pasy v souladu s platnými předpisy,
- plnit požadavky na výsledovatelnost (viz též otázka: Co musí žadatel o oprávnění splnit?),
- mít stanovený účinný plán pro případ zjištění podezření na výskyt nebo výskytu regulovaných škodlivých organismů*,
- mít určenu kontaktní osobu pro komunikaci s ÚKZÚZ,
- aktualizovat své údaje uvedené v jednotném registru, (viz též otázka: Musí již u ÚKZÚZ registrované subjekty znovu podávat žádost o registraci?)

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

- ohlásit ÚKZÚZ podezření na výskyt nebo výskyt karanténních škodlivých organismů pro EU, karanténních škodlivých organismů pro chráněné zóny vymezené na území ČR a škodlivých organismů, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivých organismů, pro která platí přímo platná prováděcí nařízení Komise nebo nařízení ÚKZÚZ).

Plnění výše uvedených požadavků kontroluje ÚKZÚZ při každoročních pravidelných úředních kontrolách.

Musí mít oprávnění k vystavování rostlinolékařských pasů také dodavatelé osiv, která mají být opatřena rostlinolékařskými pasy?

Ano, pokud tito dodavatelé prodávají osivo druhů podléhající pasové povinnosti obchodním odběratelům nebo prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (e-shopy, zásilkové služby). Oprávnění k vydávání RL pasů nemusejí mít subjekty, které v rámci obchodu přeprodávají balení osiv s RL pasy již uvedenými na příslušném balení. V tomto případě je možné prodat osivo dále s původním RL pasem.

Musí absolvovat e-learningový kurz a složit distanční test všechny osoby v podniku, které provádějí šetření v porostech před vydáváním pasů anebo vydávají rostlinolékařské pasy?

Ne. Osoby, které úspěšně složily distanční test, mohou samy průkazně proškolení další zaměstnance podniku nebo jiné smluvně dohodnuté osoby. Lze však doporučit, aby registrovaný subjekt stanovil odpovědnou osobu, která distanční test složí, a to pro každou svou provozovnu/pracoviště. V případě dodavatelů osiv by mělo jít o osobu, která tiskne návěsky.

Šetření v porostech rostlin před vystavením rostlinolékařských pasů

Kdo provádí šetření pro vydávání rostlinolékařských pasů? V jakých případech? Je to zpoplatněno?

Šetření v porostech před vystavením RL pasu provádí oprávněný provozovatel k vydávání rostlinolékařských pasů nebo zaměstnanec k tomu prokazatelně proškolený a dále viz otázka: Může oprávněný provozovatel zajistit provádění šetření v porostech také jinými osobami než vlastními zaměstnanci, např. smluvně najatými poradci?).

V následujících případech však šetření pro vydávání rostlinolékařských pasů provádí pouze ÚKZÚZ:

- a) jedná-li se o vizuální prohlídky, vzorkování a testování v případě podezření na výskyt karanténního škodlivého organismu pro EU, škodlivého organismu podléhajícího mimořádným opatřením EU a karanténního škodlivého organismu pro chráněné zóny v příslušné chráněné zóně;
- b) jde-li o vzorkování a testování v případě podezření na výskyt regulovaného nekaranténního škodlivého organismu pro EU, a sice pokud jeho výskyt překračuje stanovené prahové hodnoty; pokud takový porost podléhá uznávacímu řízení ÚKZÚZ, řeší se v rámci tohoto řízení;
- c) je-li šetření prováděno v bezprostředním okolí místa produkce, kam oprávněný provozovatel nemá přístup a pokud je takové šetření podmínkami vyžadováno;
- d) pokud registrovaný provozovatel požádá ÚKZÚZ o provedení uznávacího řízení a přehlídek standardního a konformního materiálu osiv a sadby zemědělských druhů, zeleniny a rozmnožovacího materiálu ovocných rodů a druhů, chmele a révy, pokud tyto komodity podléhají pasové povinnosti;

e) pokud je legislativou přímo vyžadováno, aby splnění požadavků pro přemísťování rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů v rámci území EU ve vztahu k určitým škodlivým organismům (např. úřední testování) ověřil přímo úřední orgán (viz přílohy [V](#) a [VIII](#) k Velkému prováděcímu nařízení);

f) pokud profesionální provozovatel, který není oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, požádá ÚKZÚZ o provedení šetření pro účely vydání rostlinolékařských pasů a o vydání rostlinolékařského pasu.

Šetření pro účely vydání RL pasů, které provádí ÚKZÚZ, není zpoplatněno. Zpoplatněno je pouze vydání RL pasu ÚKZÚZ na žádost registrovaného provozovatele, který není oprávněn k vydávání RL pasů.

Lze považovat přehlídku porostů v rámci uznávacího řízení ÚKZÚZ za provedení šetření před vystavením pasů?

Ano, přehlídka porostů v rámci uznávacího řízení ÚKZÚZ zahrnuje rovněž šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů. Nicméně i toto šetření je nutné zaznamenat do evidence provedených šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů, kterou si vede oprávněný provozovatel (dodavatel rozmnožovacího materiálu).

Má provozovatel nadále žádat ÚKZÚZ o provedení šetření v případech, kdy jej ÚKZÚZ musí provést? V jakých termínech a jakým způsobem?

Ano. V zásadě půjde o tyto situace:

V případě uznávacího řízení, jehož je šetření součástí, je stanovena lhůta pro podání žádosti o uznání porostů rozmnožovacího materiálu chmele, révy a ovocných rodů a druhů, a to do 31. května (dle přílohy č. 7 k vyhlášce č. 96/2018 Sb.).

V případě profesionálních provozovatelů, kteří plánují dodávat hostitelské rostliny bakterie *Erwinia amylovora* do chráněných zón vymezených vůči tomuto škodlivému organismu v EU, a proto musejí mít v okolí své školky úředně vymezenou nárazníkovou zónu, je od roku 2021 tato lhůta stanovena do 31. května. (Od 10. 10. 2023 bylo zrušeno vymezení chráněných zón vůči bakterii *Erwinia amylovora* na území Slovenska.)

V případě žádosti o uznání množitelského porostu bramboru je termín pro podání žádosti do 20. května.

V případě žádostí o uznání osiva anebo sadby se termín pro podání žádosti liší dle plodiny a lze jej nalézt v [§ 6 vyhlášky č. 129/2012 Sb.](#), o podrobnostech uvádění osiva a sadby pěstovaných rostlin do oběhu, ve znění pozdějších předpisů.

V případě potřeby šetření při podezření na výskyt karanténních škodlivých organismů provede ÚKZÚZ šetření na základě ohlášení podaného neprodleně registrovaným provozovatelem, který podezření zjistil.

V ostatních případech zašle provozovatel ÚKZÚZ [žádost o provedení šetření](#), která kromě obecných náležitostí žádosti podle správního řádu obsahuje adresu provozovny, v níž má být šetření provedeno, druh a počet rostlin, rostlinných produktů nebo jiných předmětů, u nichž má být šetření provedeno, a uvedení důvodu pro provedení šetření ÚKZÚZ podle čl. 87 odst. 2 nařízení (EU) 2016/2031.

Musí šetření v porostech provádět jen osoby, které splnily e-learning?

Toto šetření mohou provádět i osoby, které jsou průkazně proškoleny osobami, které úspěšně složily distanční test.

Může oprávněný provozovatel zajistit provádění šetření v porostech také jinými osobami než vlastními zaměstnanci, např. smluvně najatými poradci?

Ano, v případě smluvního vztahu s osobou, která složila za příslušný subjekt úspěšně distanční test. Odpovědnost za provádění šetření, vydávání rostlinolékařských pasů a plnění dalších náležitostí však plně nese příslušný oprávněný provozovatel.

Viz též otázka: Může provozovatel ověřovat znalosti nutné k provádění šetření pro účely vydávání RL pasů (distanční test) také prostřednictvím jiných osob, např. poradců? Co k tomu bude potřeba?

Musí být ze strany provozovatele jím vykonané šetření před vystavením pasů evidováno? Co přesně a jakým způsobem evidovat, a jak dlouho?

Výsledky šetření provozovatel zaznamenává a uchovává po dobu nejméně tří let. Způsob záznamu není předepsán, záznamy mohou být jak analogové, tzn. na papíře, tak digitální (PC). Tyto záznamy musí být dostupné na vyžádání ke kontrole ÚKZÚZ a měly by obsahovat komoditu, u níž šetření proběhlo, datum šetření, osobu, která šetření provedla, informaci o splnění zvláštních požadavků (jsou-li pro danou komoditu stanoveny), případně provedené vzorkování a testování a výsledky z hlediska výskytu regulovaných škodlivých organismů*. Nezávazný [vzor záznamu o šetření](#) je uveden na internetových stránkách ÚKZÚZ.

Musí provozovatel evidovat šetření provedené ÚKZÚZ v rámci uznávacího řízení nebo před vydáním rostlinářského pasu ÚKZÚZ? Co přesně a jakým způsobem evidovat, a jak dlouho?

Ano, výsledky tohoto šetření se zaznamenávají a uchovávají stejně jako výsledky šetření provedeného provozovatelem (tři roky).

3. Vydávání rostlinolékařských pasů

Které rostliny a produkty mají mít rostlinolékařský pas?

V první řadě jsou to veškeré rostliny určené k pěstování bez ohledu na jejich druh. U osiva se pasová povinnost vztahuje pouze na osivo určitých druhů. Jedná se o osivo rizikové z hlediska možnosti přenosu regulovaných škodlivých organismů*. Komodity, které podléhají pasové povinnosti, jsou uvedeny v přílohách [XIII](#) a [XIV](#) Velkého prováděcího nařízení.

Jsou stanoveny výjimky z povinnosti vždy opatřit dotčené rostliny a produkty pasem?

Výjimka z pasové povinnosti platí pro přímý prodej rostlin konečným uživatelům, nevztahuje se však na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (včetně internetového prodeje), a na komodity, na něž je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněné zóny.

Rostlinolékařský pas není rovněž vyžadován pro rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty:

a) dovezené ze třetí země a přes území EU provážené do třetí země formou tranzitu nebo překládky,

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

- b) přemísťované přes území EU jako tzv. karanténny materiál k úřednímu testování, vědeckým nebo vzdělávacím účelům, pokusům, selekci odrůd nebo šlechtění,
- c) přemísťované v rámci provozoven jednoho a téhož registrovaného provozovatele na území ČR; při přemísťování z provozovny v ČR do provozovny téhož provozovatele na území jiného členského státu EU je RL pas vyžadován.

Musí mít pasy osivo v době jeho přepravy z pole na čističku, kdy ještě není uvedeno na trh?
Ne.

Musí mít pasy rostliny při přepravě mezi provozovnami téhož podniku, který je vypěstoval?
Při přemísťování rostlin mezi provozovnami jednoho profesionálního provozovatele na území ČR nejsou rostlinolékařské pasy vyžadovány. Při přemísťování z provozovny v ČR do provozovny téhož provozovatele na území jiného členského státu EU jsou RL pasy vyžadovány.

Musí mít pasy rostliny určené konečným spotřebitelům/zákazníkům?
Nemusí, avšak s výjimkou prodeje prostřednictvím smluv uzavřených na dálku, včetně internetového prodeje, a s výjimkou komodit, pro něž jsou vyžadovány rostlinolékařské pasy pro chráněné zóny.

Jaká pravidla jsou stanovena pro vydávání rostlinolékařských pasů do tzv. chráněných zón?
Pokud je obchodní jednotka rostlin, rostlinných produktů anebo jiných předmětů, na které se vztahují opatření stanovená pro chráněnou zónu, určena k přemísťování do nebo v rámci území příslušné chráněné zóny, musí být tato obchodní jednotka opatřena rostlinolékařským pasem pro příslušnou chráněnou zónu, a to včetně obchodních jednotek určených konečným uživatelům.

Co jsou chráněné zóny a jak zjistím jejich seznam, rozsah a rostliny, kterých se týkají?
Chráněná zóna je území určitého členského státu EU nebo jeho část, uznané Komisí na žádost tohoto členského státu za chráněnou zónu ve vztahu k určitému karanténnímu škodlivému organismu, který se vyskytuje na území EU, ale nevyskytuje se ve vymezeném území chráněné zóny, a který není karanténním škodlivým organismem pro EU. Seznam chráněných zón a příslušných karanténních škodlivých organismů pro tyto zóny je uveden v příloze III Velkého prováděcího nařízení. Seznam rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, pro jejichž dovoz do určitých chráněných zón a přemísťování v jejich rámci je vyžadován rostlinolékařský pas pro chráněnou zónu s označením „PZ“ (případně též „CHZ“) je uveden v příloze XIV Velkého prováděcího nařízení. Seznam rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, k jejichž dodávání do vymezených chráněných zón a jejichž přemísťování v těchto zónách jsou stanoveny zvláštní požadavky, je uveden v příloze X Velkého prováděcího nařízení.

Existuje v České republice také chráněná zóna? Pokud ano, pro jaké škodlivé organismy a co to pro mě jako oprávněného provozovatele znamená?

Ne. ČR byla v EU chráněnou zónou vymezenou vůči houbovému patogenu *Cryphonectria parasitica*, působícímu korovou nekrózou kaštanovníku, ale v roce 2023 byl status chráněné zóny vůči tomuto patogenu prováděcím nařízením Komise (EU) 2023/1787 České republice odňat. Stalo se tak na žádost ČR, po důkladném posouzení výhod a nevýhod, které status chráněné zóny přinášel, včetně povinnosti opatřovat v ČR rostliny kaštanovníku a dubu rostlinolékařským pasem pro chráněnou zónu. V současné době je *Cryphonectria parasitica*

pro ČR, stejně jako pro většinu ostatních členských států EU, regulovaným nekaranténním škodlivým organismem.

Provozují e-shop s rostlinami, které prodávám výhradně konečným spotřebitelům a nejsem u ÚKZÚZ registrován. Vztahují se na mě rostlinolékařská pravidla pro obchod s rostlinami? Pokud ano, co mám udělat?

Na prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku (internetový prodej, zásilková služba atd.) se nevztahuje výjimka z pasové povinnosti pro prodej konečnému uživateli. Komodity podléhající pasové povinnosti musejí být tedy při prodeji po internetu (přes e-shop) opatřeny rostlinolékařskými pasy. Takovíto prodejce se musí registrovat pro účely rostlinolékařské péče. Bližší informace o registraci jsou uvedeny v části **1. Registrace subjektů pro účely rostlinolékařské péče**. Tito prodejci si mohou zároveň požádat o oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů. Více informací je uvedeno v části **2. Oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů**.

Za prodej prostřednictvím smluv uzavřených na dálku není považováno, pokud je zboží (např. rostliny) objednáno tzv. přes e-shop, ale zákazník si jej převezme osobně v provozovně, kde má možnost převzaté zboží zkontrolovat. V takové případě při prodeji konečným uživatelům nemusejí být rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty s pasovou povinností opatřeny RL pasy.

V případě dovozu rostlin ze třetích zemí, opatřených rostlinolékařským osvědčením, musí být takovíto provozovatel zároveň oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, které se přiřkládají k následným dodávkám dovezených rostlin tuzemským odběratelům.

Další povinností provozovatelů internetových obchodů je povinnost zpřístupnit jejich zákazníkům (alespoň prostřednictvím internetu) informace o:

- zákazech dovozu určitých rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů na území EU a do určitých chráněných zón vymezených na území EU;
- zvláštních a rovnocenných požadavcích, které musí při dovozu na území EU nebo při přemísťování na tomto území a při dovozu do určitých chráněných zón vymezených na území EU a při přemísťování v těchto zónách, splňovat určité rostliny, rostlinné produkty a jiné předměty;
- vysoce rizikových rostlinách, rostlinných produktech či jiných předmětech;
- výjimkách z požadavku na rostlinolékařské osvědčení pro malá množství určitých rostlin, s výjimkou rostlin určených k pěstování, a rostlinných produktů a jiných předmětů ze třetích zemí, které jsou dováženy do EU jako součást osobního zavazadla cestujících a nejsou určeny k profesním nebo obchodním účelům.

Tyto informace je možné zpřístupnit i formou odkazu na příslušné internetové stránky ÚKZÚZ.

Jak se řeší vydávání rostlinolékařských pasů na dodávky směsí osiv?

Pasové povinnosti podléhají pouze osiva určitých druhů (uvedeny v příloze [XIII](#) Velkého prováděcího nařízení). Pokud směs obsahuje semena druhu, pro který je rostlinolékařský pas vyžadován, bude návěska pro směs osiv splňovat rovněž náležitosti rostlinolékařského pasu. Příslušný komponent směsi (dotčené osivo s pasovou povinností) musí splňovat i požadavky, na základě kterých může být rostlinolékařský pas vydán.

Kdo vydává rostlinolékařské pasy?

Rostlinolékařské pasy vydávají profesionální provozovatelé, kterým ÚKZÚZ udělil oprávnění k vydávání pasů (tj. poté co provozovatel od ÚKZÚZ obdrží „Doklad o udělení oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů“). Ve výjimečných případech vydává rostlinolékařské pasy

ÚKZÚZ, jestliže profesionální provozovatel, který není oprávněn k vydávání rostlinolékařských pasů, požádá ÚKZÚZ o vydání rostlinolékařského pasu. V těchto případech provádí šetření za účelem vydání rostlinolékařského pasu ÚKZÚZ. Vydání rostlinolékařského pasu ÚKZÚZ je zpoplatněno.

Je stanoven formát, velikost, a náležitosti dokumentu, který je rostlinolékařským pasem?

S cílem sjednotit vzhled rostlinolékařských pasů v EU jsou [prováděcím nařízením Komise \(EU\) 2017/2313](#) stanoveny formální náležitosti rostlinolékařských pasů. Toto nařízení zároveň obsahuje vzory rostlinolékařských pasů. Vyžadované předepsané údaje, které má rostlinolékařský pas obsahovat, musí být uspořádány do obdélníkového nebo čtvercového tvaru. Velikost rostlinolékařského pasu není stanovena, ale údaje na pasu musí být čitelné bez použití čtecích pomůcek a musí být orámovány nebo jinak zřetelně odděleny od ostatních textových nebo obrazových prvků, aby byly snadno viditelné a jasně odlišitelné.

Musí být na rostlinolékařském pasu kromě anglického termínu „Plant Passport“ vždy také český ekvivalent „Rostlinolékařský pas“?

Nemusí, uvedení anglického termínu „Plant Passport“ je dostačující, český název není povinný, pouze možný.

Může být u položky A na rostlinolékařském pasu uveden i český název rostliny?

Ano, pokud je na rostlinolékařském pasu uveden vědecký („latinský“) název rostliny nebo rostlinného produktu a zároveň český název, není takový pas závadný. Na pořadí názvů nezáleží.

Co je to kód vysledovatelnosti a jak jej lze stanovit?

Kód vysledovatelnosti je písmenný, číselný nebo alfanumerický kód, který má usnadnit případné vysledování příslušné obchodní jednotky, ke které je vydán rostlinolékařský pas. V případě partií rozmnožovacího materiálu rostlin, certifikovaných podle marketingových směrnic, to je ideálně číslo partie. Kódy vysledovatelnosti u ostatních komodit si stanovují sami profesionální provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů. Může se jednat o datum expedice, číslo pozemku nebo sektoru, na němž byly rostliny vypěstovány; u ovocných rodů a druhů, révy a chmele se dosud používalo číslo žádosti nebo oznámení o rozsahu výroby ve formátu EEFF-GGHH (6116-1703) kdy EE je číslo inspektora, FF je skupina porostů (např. jednoleté výpěstky k uvedení do oběhu), GG je rok přijetí žádosti/oznámení a HH je pořadí žádosti v rámci předmětného roku).

Jak stanovit pravidla pro vysledovatelnost v rámci pěstování rostlin v provozovně – je např. účelné rozdělit plochu velkého skleníku do oddělení, na která se pak lze odkazovat v kódu C rostlinolékařského pasu?

Pravidla na dělení provozních ploch na menší úseky pro účely vydávání rostlinolékařských pasů nejsou obecně platnými předpisy stanovena. Je zcela na pěstiteli, jaký systém vysledovatelnosti si zavede, musí být však schopen určit, kde byla daná rostlina vypěstována (provozovna, skleník, tabule atd.). To má smysl zejména u větších podniků, které mají více provozoven či skleníků.

Na rostlinolékařském pasu má být pod položkou C uveden kód vysledovatelnosti původu obchodní jednotky, která je daným pasem opatřena. Je vždy nezbytné tuto položku C vyplnit?

Tato položka nemusí být podle čl. 83 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2016/2031 vyplněna, pokud jsou rostliny připraveny k prodeji konečným uživatelům, tedy jsou-li již v okamžiku uvedení na trh zcela dopěstovány. Tato výjimka se však podle prováděcího nařízení Komise ([EU](#) [2020/1770](#)) nevztahuje na rostliny určené k pěstování, kromě semen, následujících rodů a druhů: citroník (*Citrus* spp.), kávovník (*Coffea* spp.), levandule zoubkatá (*Lavandula dentata*), lilek brambor (*Solanum tuberosum*), mandloň obecná (*Prunus dulcis*), oleandr obecný (*Nerium oleander*), olivovník evropský (*Olea europea*), vítod myrtolistý (*Polygala myrtifolia*). U těchto rostlin je na rostlinolékařském pasu vyplnění kódu výsledovatelnosti povinné i pro rostliny určené konečným uživatelům.

Jakým způsobem se připojují rostlinolékařské pasy k obchodním jednotkám?

Rostlinolékařské pasy se připojují k obchodním jednotkám rostlin, rostlinných produktů nebo jiných předmětů. Obchodní jednotkou může být např. jednotlivá rostlina, komodity přepravované v jednom obalu, balíku, kontejneru, přepravním vozíku, na jednom platu nebo na paletě, nebo to může být celá dodávka předmětných komodit. Rostlinolékařský pas může být umístěn přímo na jednotlivých květináčích (např. na samolepce, visače, zápichu, přebalu) nebo na příslušném obalu balíku, kontejneru, platu nebo CC vozíku. Zásadní je, aby byl rostlinolékařský pas připojen k příslušné obchodní jednotce.

Je potřebné připevňovat rostlinolékařské pasy na obaly/kontejnery s jednotlivými rostlinami?

Obecně platí, že vydaný rostlinolékařský pas má definovat obchodní jednotku = dodávku rostlinných komodit, k níž je připojen. Připojení pasů k co nejmenší obchodní jednotce (tedy k jednotlivým rostlinám) lze doporučit v případě, že se očekává pře prodej uvedených rostlin přes více obchodníků. Je-li rostlinolékařský pas připojen k jednotlivým rostlinám, mohou být tyto rostliny za určitých podmínek prodány dalšímu obchodníkovi s původním rostlinolékařským pasem. Toto je možné při následném přeprodávání rostlin, a to i v případě dělení zásilky. Základní podmínkou však je, že u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu a charakteristiky dotčené komodity se nezměnily. Z tohoto pohledu zjednodušuje připojování rostlinolékařských pasů k nejmenším obchodním jednotkám (jednotlivým rostlinám) další obchodování s těmito rostlinami v obchodním řetězci. Odběratelé mohou tento způsob připojování rostlinolékařských pasů z uvedeného důvodu preferovat.

Mohu uvádět na trh dodávku obchodní jednotky s vydaným rostlinolékařským pasem, pokud komodity v obchodní jednotce nepodléhají pasové povinnosti?

Přikládání rostlinolékařského pasu ke komoditám, u kterých to fyto sanitární předpisy EU nevyžadují, není výslovně zakázáno, ale je vždy nutno dodržet všechny obecné podmínky pro vystavení rostlinolékařských pasů:

- a) pas smí být vydán jen oprávněným provozovatelem;
- b) pas smí být vydán jen pro komodity u nichž proběhlo šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů;
- c) pas smí být vydán jen pro komodity, které splňují zásadní požadavky na rostlinolékařský pas uvedené v článku 85 nařízení (EU) 2016/2031 (což je ověřováno výše uvedeným šetřením), zejména musí být prosté karanténních škodlivých organismů pro EU a škodlivých organismů podléhajících mimořádným opatřením EU.

Lze pas kombinovat s úřední návěškou UKZÚZ? V jakých případech?

Rostlinolékařský pas musí být součástí úřední certifikační návěšky. Vzor rostlinolékařského pasu kombinovaného s úřední návěškou je uveden v [prováděcím nařízení Komise \(EU\)](#)

[2017/2313](#). Na stránkách ÚKZÚZ naleznete vzory RL pasu v kombinaci s úřední návěskou ÚKZÚZ pro [osivo jednotlivých kategorií rozmnožovacího materiálu](#) a kombinaci RL pasu s dokladem dodavatele k [CAC \(konformnímu\) rozmnožovacímu materiálu ovocných dřevin](#).

Jakým způsobem se vedou záznamy sloužící k zajištění výsledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů, podléhajících fyto-sanitární regulaci?

Profesionální provozovatelé, kteří dodávají nebo přijímají rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty podléhající fyto-sanitární regulaci, musí mít zavedeny systémy nebo postupy výsledovatelnosti.

Profesionální provozovatelé jsou povinni:

- a) vést záznamy umožňující u každé dodané obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionálního provozovatele, kteří je dodali;
 - b) vést záznamy umožňující u každé expedované obchodní jednotky rostliny, rostlinného produktu či jiného předmětu identifikovat profesionálního provozovatele, kterým byly dodány.
- Tato povinnost se netýká profesionálních provozovatelů, kteří se zabývají výhradně přepravou daných komodit nebo přepravou předmětů všeho druhu za použití dřevěného obalového materiálu.

Pokud oprávněný provozovatel vydá RL pas, nebo pokud ÚKZÚZ vydá registrovanému provozovateli RL pas, zaznamenají tyto provozovatelé o uvedeném RL pasu tyto informace:

- a) u dodaných komodit profesionálního provozovatele, který dotčenou obchodní jednotku dodal;
- b) profesionálního provozovatele, jemuž byla dotčená obchodní jednotka dodána;
- c) relevantní informace týkající se rostlinolékařského pasu, kterými jsou:
 - botanický název a množství dotčeného druhu nebo taxonu rostliny, jedná-li se o rostlinu a rostlinný produkt, anebo název a množství dotčeného jiného předmětu, na které byl vydán jeden rostlinolékařský pas a
 - datum vydání rostlinolékařského pasu anebo datum vystavení účetního dokladu, pokud jsou na něm zaznamenány relevantní informace týkající se rostlinolékařského pasu

Výše uvedené záznamy **uchovávají profesionální provozovatelé po dobu alespoň tří let** ode dne, kdy jim byly dotčené rostliny, rostlinné produkty či jiné předměty dodány, nebo kdy je dodali jiným profesionálním provozovatelům. Způsob uchování těchto záznamů není předepsán, záznamy mohou být jak analogové, např. v sešitu, tak digitální – v PC, nejlépe však ve formě přijatých nebo vydaných faktur nebo dodacích listů. Profesionální provozovatelé jsou povinni na vyžádání sdělit ÚKZÚZ informace o výše uvedených záznamech.

V jakých případech lze již vydaný (cizí, vlastní) pas nahradit jiným pasem?

K nahrazení rostlinolékařského pasu novým rostlinolékařským pasem dochází nejčastěji v případě dělení obchodní jednotky, pro kterou byl původní rostlinolékařský pas vydán. K nahrazení rostlinolékařského pasu lze přistoupit, pokud u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu, charakteristiky dotčené komodity se nezměnily a jsou dodrženy požadavky na výsledovatelnost nových obchodních jednotek.

Pokud původní pas na rostlině nahrazuji novým pasem, který vydám jako oprávněný provozovatel, co na takto nově vydaných pasech v takovém případě musí být?

Nový rostlinolékařský pas musí odpovídat požadavkům stanoveným v [prováděcím nařízení Komise \(EU\) 2017/2313](#). U rostlinolékařského pasu určeného pro přemísťování do chráněné

zóny a v rámci této zóny se u písmena „D“ uvádí registrační číslo profesionálního provozovatele, který vydal původní rostlinolékařský pas nebo pro nějž původní rostlinolékařský pas vydal příslušný úřední orgán.

Je nutno vydat vlastní (nové) pasy i pro nakoupené a následně prodávané rostliny v případech, že jednotlivé rostliny v původní dodávce již jsou individuálně opatřeny pasy původního dodavatele?

Pokud jsou takto nakoupené rostliny v původních obalech s připojenými pasy dopěstovány, ale nepřesazují se, nebo se jen přeprodávají, tak lze využít původní pasy. Základní podmínkou však je, že u příslušné komodity lze potvrdit požadované garance zdravotního stavu a charakteristiky dotčené komodity se nezměnily. Dále viz otázka: Jak dlouho musí být rostlina dodaná z území mimo ČR na území ČR pěstována, aby mohla být považována za původem v ČR?

Mají se evidovat také rostliny, které nakoupím s připojeným rostlinolékařským pasem? Jakým způsobem a jak dlouho?

Ano, viz otázka: Jakým způsobem se vedou záznamy sloužící k zajištění výsledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů či jiných předmětů, podléhajících fyto-sanitární regulaci?

Může být rostlina označena fyzicky pasem odbytového družstva jako oprávněného provozovatele, který sdružuje více pěstitelů, už u těchto pěstitelů – dodavatelů? Jaký kód dohledatelnosti by pak měl být na takových pasech uveden?

Ano, za předpokladu, že pěstitel i odbytové družstvo s tímto řešením souhlasí. Odbytové družstvo pak může evidovat rostlinolékařské pasy vydané pěstitelem a uvedené na dodacím listu/faktuře, rostliny půjdou dále s pasem odbytového družstva na jednotlivých rostlinách (potisk na obalu /květináči/ samolepka/ zápich atd.).

Za jakých podmínek je nutno vyplňovat kód D na rostlinolékařském pasu?

Údaj pod písmenem D musí být v rostlinolékařském pasu vyplněn vždy. Jedná se o dvoupísmenný kód členského státu EU nebo třetí země původu. Pro Českou republiku je tento kód „CZ“. Např.: Pokud podnik pěstuje rostliny ze sadby dodané z Nizozemska, tak na dodávky k expedovaným rostlinám připojí svůj rostlinolékařský pas a pod položkou D uvede „NL“.

Jak dlouho musí být rostlina dodaná z území mimo ČR na území ČR pěstována, aby mohl být uveden její původ v ČR?

Níže je uvedena tabulka s doporučenou dobou pěstování rostlin v ČR, po jejímž uplynutí lze (ale není nezbytné) považovat dotčené rostliny již za rostliny původem z ČR. Takovéto rostliny je možné opatřit rostlinolékařskými pasy s uvedením „CZ“ v položce D.

Vegetativně množený rozmnožovací materiál	4 týdny
Vytrvalé bylinné druhy	4 týdny
Dřeviny	úplné vegetační období
Rostliny rodů <i>Citrus</i> , <i>Fortunella</i> a <i>Poncirus</i>	2 měsíce
Bonsaje	2 měsíce
Hrnkové rostliny	4 týdny

4. Kontroly plnění povinností provozovatelů oprávněných k vydávání rostlinolékařských pasů

Provádí ÚKZÚZ nějaké kontroly v registrovaných podnicích, které pěstují anebo uvádějí na trh rostliny, které musejí být opatřeny rostlinolékařským pasem?

Ano, ÚKZÚZ provádí pravidelné kontroly u registrovaných profesionálních provozovatelů. Provozovatelé oprávnění k vydávání rostlinolékařských pasů (tzv. oprávnění provozovatelé) jsou kontrolováni ze strany ÚKZÚZ nejméně jednou ročně. Oprávnění provozovatelé, kteří mají schválený plán řízení rizik škodlivých organismů, mohou být kontrolováni méně často.

Jak často a co se přesně kontroluje?

Kontroly jsou prováděny nejméně jednou ročně, při zvýšeném riziku častěji. V případech, kdy má profesionální provozovatel zpracovaný plán řízení rizik škodlivých organismů schválený ÚKZÚZ, může být frekvence kontrol snížena.

Předmětem kontroly je plnění povinností oprávněných provozovatelů:

- způsob provádění šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů,
- záznamy o provedených šetřeních (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- evidence vydaných rostlinolékařských pasů (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- soulad vydávaných rostlinolékařských pasů s rozsahem oprávnění (skupiny komodit uvedené v Jednotném registru osob),
- připojování, obsah a formát vydávaných rostlinolékařských pasů,
- záznamy zajišťující vysledovatelnost (možnost kontroly záznamů až 3 roky zpětně),
- evidence nahrazených anebo zneplatněných rostlinolékařských pasů, pokud provozovatel tuto činnost provádí,
- záznamy o stanovení a sledování kritických bodů produkčního procesu a bodů týkajících se přemísťování rostlin,
- plnění plánu řízení fyto-sanitárních rizik (pokud ho má kontrolovaný subjekt zaveden),
- účinný plán, zda je oprávněný provozovatel schopen podle něho postupovat v případě podezření na výskyt nebo zjištění výskytu regulovaných škodlivých organismů*,
- přístup k vybavení a zařízení nezbytnému k provádění šetření,
- určení kontaktní osoby pro komunikaci s ÚKZÚZ,
- záznamy o proškolení pracovníků zapojených do provádění šetření pro vydávání rostlinolékařských pasů.

Musí oprávněný provozovatel zpracovat tzv. plán řízení rizik škodlivých organismů a co má obsahovat?

Zpracování plánu řízení rizik škodlivých organismů není povinné. Záleží na rozhodnutí oprávněného provozovatele, zda tento plán zpracuje a předloží ÚKZÚZ ke schválení. Uplatňování tohoto plánu má přispět k posílení preventivních opatření proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů stanovených fyto-sanitárními předpisy EU a ke včasnému řešení fyto-sanitárních problémů. Pokud provozovatel takový plán používá, může být ze strany ÚKZÚZ kontrolován ohledně plnění povinností provozovatele oprávněného k vydávání rostlinolékařských pasů méně často, než je článkem 92 nařízení (EU) 2016/2031 stanovená

* **Regulovanými škodlivými organismy** jsou karanténní škodlivé organismy pro EU; škodlivé organismy, na něž se vztahují opatření přijatá podle čl. 30 odst. 1 nařízení (EU) 2016/2031 (tzn. škodlivé organismy, které podléhají mimořádným opatřením); karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a regulované nekaranténní škodlivé organismy pro EU.

základní frekvence kontrol nejméně jednou ročně u oprávněných provozovatelů bez tohoto plánu.

Plán řízení rizik má obsahovat:

- a) informace o registraci oprávněného provozovatele (název, adresa a kontaktní údaje provozovatele; způsoby nakládání s dotčenými komoditami, např. dovoz, přemísťování v EU; druh činnosti - tzn. vydávání rostlinolékařských pasů; adresa provozoven a případně polohy pozemků, kterých se činnost týká; skupiny komodit uvedené v Registru a případně povahu jiných předmětů, kterých se činnost týká);
- b) informace týkající se vysledovatelnosti rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů, tzn. způsob provádění záznamů o dodaných a expedovaných rostlinách, rostlinných produktech a jiných předmětech a o vydaných rostlinolékařských pasech;
- c) popis výrobních postupů oprávněného provozovatele a jeho činnosti, pokud jde o přemísťování a prodej rostlin, rostlinných produktů a jiných předmětů;
- d) stanovení a analýzu kritických bodů výrobních postupů a postupů při přemísťování dotčených komodit a opatření přijatých oprávněným provozovatelem ke zmírnění těchto rizik z hlediska možnosti zavlečení škodlivých organismů souvisejících s uvedenými kritickými body;
- e) zavedené postupy a kroky pro případ podezření na výskyt nebo zjištění výskytu karanténních škodlivých organismů, záznamy o těchto podezřeních nebo zjištěních a záznamy o účinných krocích;
- f) úkoly a povinnosti pracovníků, kteří jsou zapojeni do:
 - podávání hlášení o podezření nebo zjištění výskytu karanténního škodlivého organismu pro EU a škodlivého organismu, na něž se vztahují mimořádná rostlinolékařská opatření (informace o těchto škodlivých organismech poskytuje ÚKZÚZ na svých internetových stránkách), na rostlinách, rostlinných produktech či jiných předmětech, které jsou pod kontrolou oprávněného provozovatele,
 - šetření pro účely vydávání rostlinolékařských pasů,
 - vydávání rostlinolékařských pasů a připojování rostlinolékařských pasů;
- g) školení poskytovaná výše uvedeným pracovníkům.